

JNM presenteert:

REFERENDUM GEBIEDSDEKKENDHEID

INHOUDSTAFEL

PAGINA 4-5: INLEIDING

PAGINA 6-11: WILLEN WE EIGELIJK WEL GROEIEN?

PAGINA 12-13: WAT BETEKENT DIT VOOR AFDELINGEN?

PAGINA 14-15: BEREIKBAARHEID EN INCLUSIVITEIT.

PAGINA 16-17: SAMENWERKEN MET BUURAFDELINGEN.

PAGINA 18-20: OPRICHTEN VAN EEN AFDELING.

PAGINA 21-22: WAT MET AFDELINGEN DIE NU AL STERVEN?

PAGINA 23-25: KRIJGEN WE HIER GELD EN PERSONEELSTIJD VOOR?

PAGINA 25-29: WAT MET ONZE PIJLERS?

PAGINA 29-30: WAAROM EEN REFERENDUM?

PAGINA 30-31: KRIJGEN WE HULP?

PAGINA 31-32: NU IS HET AAN JULLIE!

PAGINA 34-35: WAT HIERNA?

Dag JNM'er!

Ik heb de eer om jullie het allereerste referendum van JNM, of toch voor zover we ons kunnen herinneren, aan te kondigen.

Via dit referendum willen we iedere ini en gewoon lid oproepen om een stem uit te brengen rond een kwestie die al even leeft binnen JNM: onze gebiedsdekkendheid. Een groot woord, waaronder wij verstaan: in welke mate willen we er als JNM op inzetten dat er bij iedere jongere in de buurt een JNM-afdeling bestaat? Deze vraag leeft al jaren binnen

JNM, met heel veel meningen en bedenkingen. Nu zitten we in een beleidsnotajaar (daar hebben jullie hopelijk al van gehoord; we willen de doelen voor JNM vastleggen voor de periode 2026-2030), wat betekent dat we nu de kans hebben om meer geld te vragen van de overheid om hier als JNM meer rond te kunnen doen. Daarom haalden we deze discussie terug van onder het stof. Tegen het zomercongres willen we de beslissing genomen hebben, zodat we verder kunnen met het schrijven denkproces, en jullie ook een

mondelijke toelichting kunnen geven rond de resultaten, waarbij jullie al jullie vragen kunnen stellen.

Gebiedsdekkendheid is iets waar elke afdeling mee geconfronteerd wordt en waarschijnlijk een (andere) mening over heeft. Daarom vinden we het belangrijk dat iedereen, ook mensen die niet tot op een AV komen of geraken, de kans krijgt om zich hierover in te lezen en een stem uit te brengen. Hiervoor hebben we deze brochure gemaakt. We hebben verschillende vragen rond dit thema opgesomd en zo de

voor- en nadelen omschreven. Omdat we zeker willen zijn dat iedereen maar 1 keer stemt, verloopt de stemming online, via een persoonlijke link die je per mail krijgt vanuit "Election Runner". De mails met unieke stemlinkjes worden verzonden op 26 juni. Dus kijk zeker eens in je mailbox, en als je niets vindt, ook tussen je spammails. Stemmen kan tot net voor het congres, tot en met 26 juli.

De vraag die jullie gesteld wordt is: moet JNM actiever inzetten op het oprichten van nieuwe JNM-afdelingen?

We bieden 4 opties aan om te stemmen:

1. Neen
2. Ja, maar enkel als we hier extra geld voor krijgen van de overheid
3. Ja, sowieso
4. Ik heb hier geen mening over

Ook als je geen mening hebt, vragen we je om toch je stem uit te brengen. Dit is namelijk ook heel waardevol, om te weten hoeveel mensen deelnamen aan dit referendum en hoe gedragen we de uitslag kunnen noemen. Aangezien het de eerste keer is dat we een

referendum over zo een grote beslissing organiseren, is het ook voor JNM Nationaal een mooie leerkans. We hoorden al via verschillende fora dat jullie graag meer inspraak willen in JNM, en dit is een mogelijkheid om te experimenteren met een bredere democratie binnen heel JNM. Grijp dus zeker jullie kans, en spreek je uit over de strategische richting van JNM!

Wel, dit was al een hele boterham! Veel lees- en stemplezier!

De beleidsnotastuurgroep ,
Louis, Eva, Lore, Raf, Michiel,
Iris, Bent en Johannes.

WILLEN WE EIGENLIJK WEL GROEIEN?

JNM is klein en gezellig, en dat wordt ook als één van de voornaamste sterktes gezien. In de enquêtes die werden uitgestuurd naar aanleiding van de beleidsnota, bijvoorbeeld, werd er vaak aangehaald dat het fijn is dat de groepen niet al te groot zijn, dat er veel begeleiding is ten opzichte van de hoeveelheid kinderen, en dat iedereen elkaar op bovenlokaal en nationaal niveau kent. JNM is één groot dorp, en dat vinden we allemaal tof!

Toch krijgen we vaak ook andere signalen: er is veel werk dat op weinig schouders rust, sommige afdelingen vinden niet genoeg ini's (of zelfs piepers), er zijn te weinig gewone leden om daarvoor ook aparte

activiteiten te organiseren. Wat we dus kunnen concluderen uit deze twee signalen, is dat JNM gezellig moet blijven, maar dat een beetje extra leden zeker geen kwaad kunnen (integendeel).

Als we kijken naar de ledenaantallen van de voorbije 10 jaar, zien we een opvallende stagnatie en de laatste jaren een daling (zie grafieken hieronder). Hierin zit een kleine piek in 2021, een covidjaar, die ook andere jeugdbewegingen voelden: er was in die periode weinig dat mocht, en het jeugdwerk is erin geslaagd om ondanks alle beperkingen een stevig aanbod af te leveren. Dit heeft zich laten voelen in de ledenaantallen. Los daarvan zitten we dus eerder in een dalende trend. Hoeft dit noodzakelijk veelzeggend te zijn? Niet echt. De andere

jeugdbewegingen kennen dezelfde trend, al is die bij hen later ingezet. Zij legden hun ledencijfers naast de demografische tendensen in Vlaanderen, en kwamen tot de conclusie dat het niet onlogisch is dat er minder leden zijn, omdat er ook een daling is geweest in geboortecijfers. De jeugdbewegingen slagen er nog niet in om nieuwkomers adequaat te betrekken, en de demografische trends

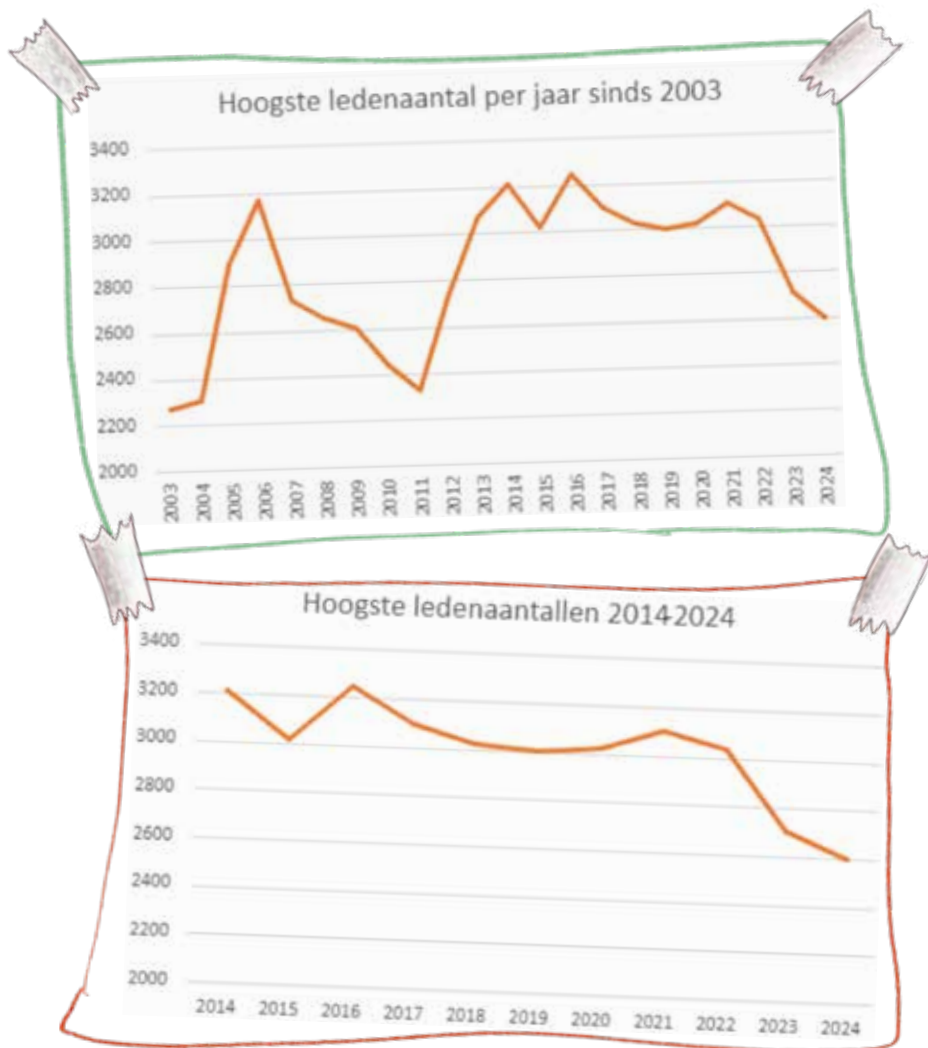

trekken zich dus door in de ledenaantallen. Zij wijzen ook op het "post-covid-effect": we mogen ons niet te veel baseren op de cijfers uit 2021 als referentie, omdat alle jeugdbewegingen toen een piek kenden. Toch moeten we wel degelijk kritisch zijn voor onszelf. Als we namelijk kijken naar de milieu- en natuursector, waar JNM ook deel van uitmaakt, zien we de dalende ledencijfers helemaal niet. Integendeel! De sector groeit en bloeit, en ledencijfers stijgen met ongeziene snelheid. Er is meer maatschappelijk bewustzijn voor het belang van toegankelijke natuur, biodiversiteitsverlies, de klimaatcrisis, en voor alle andere thema's waar ook JNM rond werkt. Als we er niet in slagen om mee te surfen op die golf van groeiende maatschappelijke

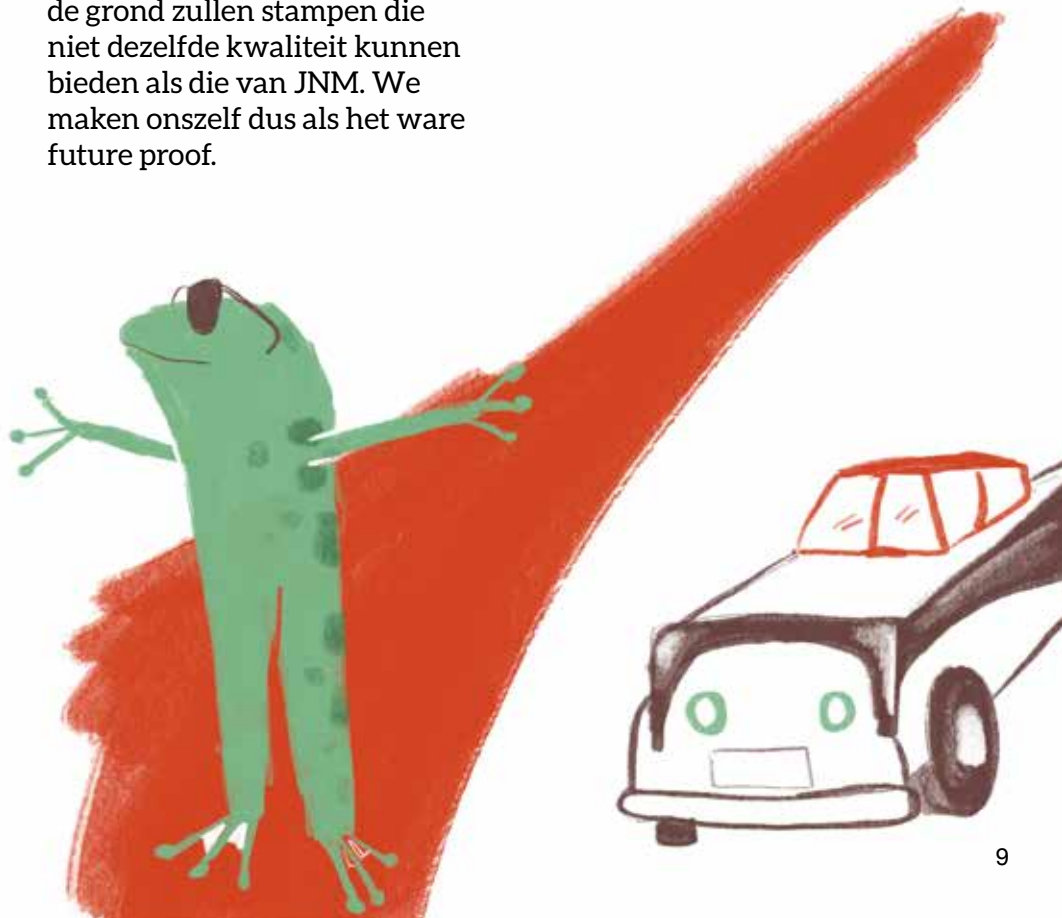
aandacht, dan doen we iets verkeerd. Want als bv. al die mensen die lid worden van organisaties uit de milieu- en natuursector, hun kinderen naar JNM zouden sturen, dan zouden wij exponentieel groeien zonder veel moeite. Waarom gebeurt dit dan niet? Daar kunnen we natuurlijk alleen maar naar raden. We denken dat het veel te maken heeft met de beperkte naamsbekendheid van JNM. Zelfs binnen de milieu- en natuursector weet niet iedereen wat JNM is en waar er activiteiten doorgaan. De mensen die JNM wél kennen en hun kinderen op activiteit willen sturen, vinden niet altijd een afdeling in de buurt. Het gaat zelfs zo ver dat andere milieu- en natuurorganisaties zoals Natuurpunt actief een eigen aanbod voor kinderen en jongeren beginnen uitbouwen,

omdat er in de buurt geen lokale JNM-afdeling beschikbaar is (of één die in hun ogen onvoldoende activiteiten organiseert). Dat is super jammer, want zo ontstaan er vaak spanningen met JNM'ers, die het gevoel hebben dat ze worden weggeconcurrereerd door organisaties waarvan we eigenlijk ondersteuning verwachten. Op lange termijn riskeert dit JNM voorbijgestreefd, achterhaald en overbodig te maken. Terwijl we allemaal weten dat onze activiteiten veel toffer zijn dan de jongerenactiviteiten die door organisaties zoals Natuurpunt worden georganiseerd 😊. Want wij zijn een jeugdbeweging voor en door jongeren, daar kunnen organisaties die met veelal oudere vrijwilligers werken gewoonweg niet aan tippen.

Inzetten op een betere gebiedsdekkendheid in Vlaanderen, en tegelijkertijd ook op de naamsbekendheid van JNM, kan een bijzonder positief effect hebben op onze ledenaantallen, omdat meer mensen lid worden als ze activiteiten in hun buurt kunnen bijwonen. Bovendien versterkt een goede gebiedsdekkendheid automatisch ook de zichtbaarheid en de naamsbekendheid van JNM: meer mensen zien een werking in hun eigen gemeente, komen groepen tegen op activiteiten, avondmarkten en braderieën, of gewoon in de openbare ruimte. Hoe meer mensen JNM zien, hoe meer mensen overwegen hun kinderen (of zichzelf) naar ons te sturen, en hoe meer nieuwe leden we ook binnenhalen. En hoe

minder vaak andere milieu- en natuurorganisaties het heft in eigen handen zullen nemen en zelf jongerenwerkingen uit de grond zullen stampen die niet dezelfde kwaliteit kunnen bieden als die van JNM. We maken onszelf dus als het ware future proof.

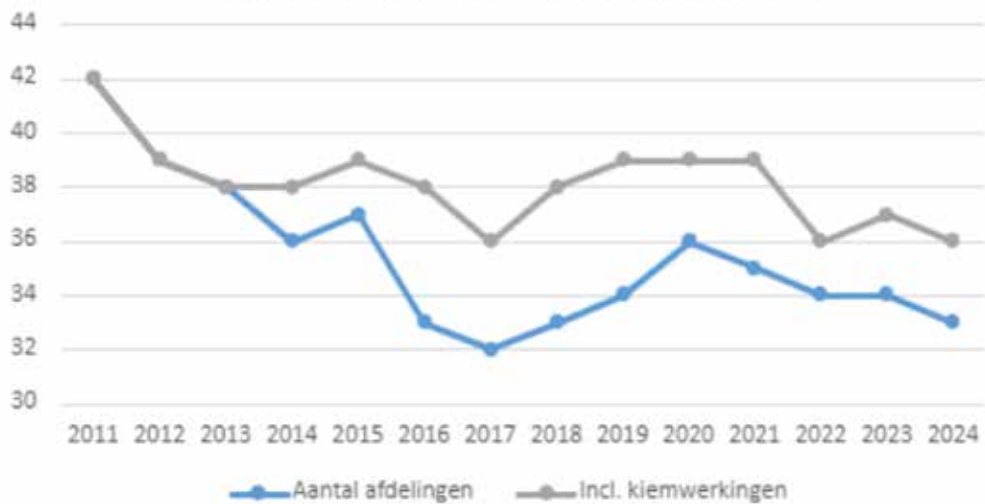
Niet enkel op vlak van ledenaantallen, maar ook op vlak van gebiedsdekkendheid vallen er opvallende historische trends te ontdekken. In het begin van de jaren '00 had JNM een vijftigtal actieve afdelingen. In 2010-2011 waren nog 42 actieve JNM-afdelingen. De toenmalige beleidsnota wilde daarom extra aandacht besteden aan gebiedsdekkendheid, net zoals aan het behoud van nieuwe JNM-leden. Eind 2016 zaten we aan 38 actieve JNM-afdelingen en kiemwerkingen, hoewel we in de beleidsnota die toen werd ingediend, het volgende schreven: "In het verlengde van de vorige beleidsnota, maar met nog meer aandacht, streven we naar een gebiedsdekkende werking. Jongeren kunnen nog steeds niet overal in Vlaanderen terecht bij JNM. [...] De intensieve

ondersteuning van de provincie Limburg wordt voortgezet en uitgebreid". Nu, een dikke 7 jaar later, zitten we aan 33 afdelingen en 3 kiemwerkingen (waarvan er één eigenlijk niet meer draait). Het lukt ons dus niet om onze ambities waar te maken. Een breder onderzoek omtrent historische evoluties, mogelijke maatschappelijke evoluties die hierop inspelen, en de effectiviteit van onze afdelingsondersteuning dringt zich op. Voor wie graag een eerste visuele indruk krijgt, volgens onze archieven en oude sokken zag de evolutie er sinds 2010 ongeveer uit zoals op de grafiek. Kleine disclaimer: hier en daar kunnen we er bij een afdeling een jaar naast zitten. JNM is namelijk niet altijd even goed in het consequent bewaren van zijn archieven.

Aantal afdelingen en kiewerkingen

WAT BETEKENT DIT VOOR ONS AFDELINGS-GRONDGEBIED? EN VOOR DE AFSTAND NAAR ACTIVITEITEN?

Afdelingen voelen nog vaak een druk om in een groot gebied actief te zijn. Dat komt omdat we vroeger met afdelingsgrenzen werkten, waarin we vanuit JNM Nationaal de afdelingen hard aanmoedigden om hun activiteiten binnen dit gebied te spreiden. Sinds 2018 werken we met kernen, wat iets meer vrijheid aan afdelingen biedt om gewoon zelf te bepalen waar de voornaamste afspraakplekken zijn. Afdelingen die al sterker met

een kern werken, bijvoorbeeld in 1 gemeente, halen hun leden vaak vanuit deze gemeente. Dit betekent natuurlijk niet dat ze niet regelmatig uitstappen mogen maken naar naburige natuurgebieden, maar eerder dat ze een centrale afspraaklocatie en eventueel een lokaal hebben.

Los van deze theoretische achtergrond, blijven sommige afdelingen dus toch nog de druk te voelen om overal activiteiten te organiseren. Als er dan opeens een afdeling wordt opgericht naast je, kan dit voor- en nadelen hebben: langs de ene kant verdwijnt de druk om overal activiteiten te organiseren en kan dit

ervoor zorgen dat afdelingen gemakkelijker subsidies kunnen aanvragen (daar worstelen nu veel afdelingen mee omdat ze een te wijd gebied hebben). Ook voor leden is het voordeliger om JNM-afdelingen in je buurt te hebben. Een bedenking die heel vaak terugkomt (in enquêtes, denkdagen rond inclusie...) gaat net over de afstand die leden nu moeten afleggen alvorens ze naar een activiteit kunnen komen. Meer daarover later.

Langs de andere kant brengt het misschien andere vraagstukken met zich mee. De kans bestaat dat er een soort grensgebied tussen 2 afdelingen komt, waar je allebei in een natuurgebied

soms een activiteit doet. Dus dan kom je soms misschien mensen van een andere afdeling tegen... Of dat iets positiefs of negatiefs is, laten we in het midden. 😊

ZAL MIJN AFDELING GEEN LEDEN VERLIEZEN ALS ER NIEUWE BUURAFDELINGEN BIJKOMEN? EN VRIJWILLIGERS?

Stel dat je momenteel de enige JNM-afdeling in de buurt bent. En opeens komt er in een naburige gemeente een JNM-afdeling bij. Dan heeft dat waarschijnlijk tot gevolg dat sommige leden die dichter bij

die gemeente wonen, naar die afdeling zullen overstappen. Gewoon omdat dit praktisch is, zeker voor jonge leden die nog gebracht worden of die anders altijd heel lang moeten fietsen. Het kan ook zijn dat vrijwilligers, of mensen die bijna leiding zouden worden daarom vertrekken naar een nieuwe afdeling.

Dat is natuurlijk niet leuk voor je afdeling en kan even zoeken zijn. Daarom zal ook vermeden worden om zomaar afdelingen op te richten zonder de buurafdelingen te betrekken. Maar over de potentiële strategieën vertellen we later meer. Daarnaast is het ook niet omdat je niet meer

in dezelfde afdeling zit, dat je niet samen kan werken. Als je een buurafdeling goed kent, is de drempel tot samenwerking kleiner, kan je samen een kamp organiseren, etc. Leerrijk voor iedereen (en vooral ook voor de jonge afdeling...).

Op langere termijn kan dit ook net goede gevolgen voor je afdeling met zich meebrengen: meer JNM-afdelingen en – activiteiten in je omgeving, leidt tot meer naamsbekendheid, wat ook weer zorgt voor meer leden voor heel JNM. Daarover kan je meer lezen in de vraag “willen we eigenlijk wel groeien?”.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE BEREIKBAARHEID VAN ACTIVITEITEN EN HOE KAN DIT DAARDOOR OOK BIJDRAGEN AAN EEN INCLUSIEVE JNM? HOE BELANGRIJK IS HET OM KINDEREN EN JONGEREN IN ELKE PROVINCIE (OOK LIMBURG) TE BEREIKEN?

Als we er echt voor willen zorgen dat iedere jongere met een hart voor natuur/milieu een plaats heeft binnen JNM, wat net een belangrijk deel van onze missie is, is het belangrijk om mensen hier ook de mogelijkheid tot te bieden.

Het biedt voordelen om afdelingen in de buurt van JNM'ers te hebben. We willen specifiek ingaan op het gebrek aan bereikbaarheid en in welke mate dit een grote drempel is voor JNM'ers. Als je altijd op een andere locatie, ver van je basis, een activiteit organiseert, is het niet voor iedereen even gemakkelijk om er te geraken. Daarbij komt ook een ecologisch kantje: denk maar aan de auto's die vaak nog gebruikt worden om kinderen af te zetten, zelfs al wordt er gecarpoold. En dit gaat

er dan nog vanuit dat mensen zomaar een auto ter beschikking hebben. Jammer genoeg zijn de leukste natuurgebieden net niet goed bereikbaar met het openbaar vervoer, zeker niet in het weekend.

Dat is een grote vicieuze cirkel waar sommige afdelingen hard mee kampen, bijvoorbeeld in Limburg: afdelingen hebben een groot grondgebied. Net daardoor moeten vrijwilligers en leden zich vaak ver verplaatsen, wat resulteert in weinig leden en leiding die effectief naar activiteiten komen. Wat dan ook weer demotiverend werkt en moeilijk is om nieuwe leden aan te trekken.

Limburg wordt hier specifiek aangehaald, omdat op de ondersteuning van Limburgse afdelingen al veel, op verschillende manieren, is ingezet de afgelopen jaren: langsgaan naar activiteiten en vergaderingen, nadenken over een koepelwerking (een soort sterkere provincie), ter plekke mee promoplannen gaan uitdenken, de werking proberen herdenken... Toch zijn er op dit moment maar 4 afdelingen in Limburg, maar niet echt stabiel: het is nog niet duidelijk of en hoe ze de komende jaren zullen werken. Sommigen zullen waarschijnlijk een kiemwerking worden omdat ze geholpen zullen worden door oude sokken en ouders. Deze hele provincie wordt nu gedragen door een kleine bende enthousiastelingen, maar dit is niet eeuwig vol te houden. Het

is moeilijk te verantwoorden aan onszelf (maar zeker ook aan onze subsidiërende overheid) dat we het zo belangrijk vinden om in te zetten op het bieden van een plek voor iedere jongere, maar dat we weinig inzetten op een volledige provincie... Ook hierbij kan het opstarten van

nieuwe afdelingen, met de hulp van partnerorganisaties, een optie bieden. We geloven dat we zo ook meer zullen kunnen doen voor de huidige afdelingen.

MOETEN WE DAN MET NOG MEER BUURAFDELINGEN SAMENWERKEN?

Het doel van samenwerken tussen afdelingen mag nooit samenwerken op zich zijn. Het idee achter regionale samenwerkingen is vooral dat afdelingen elkaar kunnen versterken en inspireren; en kunnen leren uit elkaar. Natuurlijk is het ook gewoon wel leuk om mensen te leren kennen van buiten je eigen dorp. Het idee is geenszins om afdelingen meer werk te geven door regionale samenwerkingen te stimuleren. Als dit voor veel afdelingen en afdelingsvrijwilligers zo aanvoelt, moet er een grondigere evaluatie gebeuren van hoe afdelingsondersteuning wordt aangepakt, maar dat

rijkt een beetje buiten de scope van dit referendum. In dat geval moedigen we je wel met aandrang aan om hieromtrent je stem te heffen op één van de inputsessies over afdelingen op congres (er komt een afdelingsondersteuningsoverleg én een

sessie over afdelingen in de nieuwe beleidsnota), of op de AV. Als JNM echt hard gaat inzetten op gebiedsdekkendheid, dan zullen er op lange termijn misschien inderdaad meer dan een drietal afdelingen in één regio zitten. Anders hebben we op lange termijn zoveel regio's dat het opnieuw onoverzichtelijk wordt.

Natuurlijk kan het ook anders, bijvoorbeeld door na te denken over alternatieve systemen zoals die bij andere jeugdbewegingen bestaan, waarbij je nog een tussenniveau hebt tussen de regio's en de nationale koepel (provincies, verbonden, weten wij veel, wij zitten niet in de Scouts! 😊). In dat geval kan je de regio's klein en gezellig houden, maar zit je wel met een extra schakel. Het hoeft trouwens ook niet super complex en log te zijn met z'n vijven of zessen. Levend bewijs daarvan is West-Vlaanderen, die wel nog jolig als provincie blijft samenwerken. Misschien dat het wat moeilijker is om dan een datum te bepalen voor overleggen of gezamenlijke activiteiten, maar de praktijk leert ons dat het niet onmogelijk is. Het is nog prematuur om nu al concrete beschrijvingen te geven van hoe regio's er in

de toekomst zullen uitzien. Eerst willen we bepalen of we überhaupt meer willen inzetten op gebiedsdekkendheid, anders lopen we onszelf als JNM vooruit.

Natuurlijk moeten we de zaken ook op kortere termijn bekijken, want wat hierboven beschreven staat, is verre toekomstmuziek. Als er in de buurt van jouw afdeling een kiemwerking wordt opgericht, bestaat de kans wel degelijk dat jouw regio de vraag zal krijgen om de kiemwerking bij het regionaal samenwerkingsverband te laten aansluiten. Gaan we jullie daartoe verplichten? Nee. Maar het is voor kiemwerkingen en jonge afdelingen wel essentieel om goede contacten te hebben met afdelingen die al wat langer meegaan. Zo kunnen ze de JNM-cultuur opsnuiven (veel nieuwe

afdelingen worden namelijk opgericht door niet-JNM'ers), en kunnen ze inspiratie opdoen voor de eigen werking. Dus hoewel dit vanuit JNM Nationaal absoluut niet kan worden opgelegd, kan de vraag zeker wel gesteld worden. En hoewel het niet de intentie is om afdelingen onder druk te zetten, is het niet zeker dat dit nooit zo zal gepercipieerd worden. Dus in dat opzicht kan je op deze vraag "ja" antwoorden. Maar de eindbeslissing zal altijd bij de regio liggen.

HOE GAAT HET OPRICHTEN VAN DIE AFDELINGEN DAN PRECIES IN ZIJN WERK?

Hier kan ik niet op antwoorden, zonder even toe te lichten hoe kiemwerkingen/nieuwe afdelingen oprichten verloopt.

In de huidige scenario's loopt het vaak als volgt: ouders van kinderen met JNM-leeftijd/ Natuurpunters/oude sokken, of alle 3, vinden het jammer dat er geen JNM-afdeling in de buurt is. Ze willen graag jongeren de kans geven om in de natuur te spelen/bij te leren en doen dit graag onder de noemer "JNM". Belangrijk hierbij is dat ze dan al van JNM gehoord moeten hebben, anders richten ze gewoon iets anders op.

Die enthousiastelingen nemen dan contact met JNM op en er wordt met hen samengezeten: wat zijn hun plannen, met

hoeveel zijn ze, hebben ze al zicht op leden, is er perspectief op leiding... We hebben als JNM (jammer genoeg) geen tijd om iedere aanvraag even actief te ondersteunen. Daarom maken we nu de keuze om enkel mensen met een duidelijk plan en meer dan 3 vrijwilligers toe te laten een kiemwerking te zijn.

Enkele jaren later, zodra er in de kiemwerking voldoende jonge vrijwilligers zijn, worden ze een afdeling.

Er zijn ook nieuwe afdelingen bijgekomen op een interne manier, bijvoorbeeld Gent-Oost enkele jaren geleden. In Gent waren er zeer veel leden en ook leiding, dus zagen ze er een kans om er 2 afdelingen van te maken. Dit was zeer leerrijk om te doen en misschien kan dit wel in de toekomst nog gebeuren.

Het antwoord op de vraag 'hoe we nieuwe afdelingen oprichten', zal van streek tot streek en geval tot geval afhangen. Niet dat we hier niet over nagedacht hebben, maar alles hangt af van de situatie. Het is niet de bedoeling dat we lukraak afdelingen gaan oprichten, zonder naburige

afdelingen te contacteren, zonder te polsen bij externe partners (bijvoorbeeld Natuurpunt)... Dan weten we al op voorhand dat er te veel energie naartoe zal gaan en waarschijnlijk niet veel zal opbrengen (en dat we ruzie krijgen met de omliggende afdelingen).

JNM is in elk gebied op een andere manier actief, zodat we voor onszelf eerst een denkoefening zullen moeten maken waar eerst op in te zetten en op welke manier. In Limburg en West-Vlaanderen zijn er minder (en minder grote) afdelingen. Dus dan is er daar meer ruimte om actief op zoek te gaan naar kansen. We kunnen bijvoorbeeld eens polsen bij Natuurpunt-afdelingen of een samenwerking mogelijk is, of buiten onze comfortzone

treden en ons licht opsteken bij andere organisaties. Zo wordt er in de komende maanden samengezeten met Limburgs Landschap rond potentiële samenwerkingen.

Er zijn ook gebieden met grote afdelingen, zowel qua ledenaantal als qua grondgebied, dus daar kan ook mee worden samengezeten over andere opties.

Het grote verschil met hoe we nu te werk gaan, is vooral dat er meer ruimte zou ontstaan binnen JNM Nationaal om hier zelf mee aan de slag te kunnen. Om zelf te kunnen deelnemen aan vergaderingen, om actief mee promo te voeren. Dingen waar nu, jammer genoeg, geen ruimte voor is.

MAAR KIEMWERKINGEN, DAT WERKT TOCH NOOIT?

Er zijn zowel voorbeelden van geslaagde kiemwerkingen (bijv. Midden-Brabant) als voorbeelden waar kiemwerkingen niet echt van de grond geraken. Veel kiemwerkingen hebben meerdere jaren (vaak tussen de 5 en de 10) nodig om echt uit te groeien tot volwaardige afdeling, waardoor een kiemwerkingstraject wel wat tijd in beslag neemt.

Eén van de oorzaken is ongetwijfeld de manier waarop kiemwerkingen ondersteund worden. Het ondersteunen van kiemwerkingen was geen prioriteit binnen JNM Nationaal, en was hier ook geen of weinig ruimte voor. Met een personeelslid dat hier op langere termijn duurzaam op kan inzetten, actiever kan langsgaan en concreet kan ondersteunen (bijv.: mee een promoplan opstellen en uitvoeren) zal dit hopelijk helemaal anders lopen.

WORDT VAN AFDELINGEN GEVRAAGD OM TE HELPEN?

Voor we nieuwe afdelingen oprichten, zal er natuurlijk contact opgenomen worden met naburige afdelingen. De vraag naar hulp zal zeker gesteld worden, maar zonder druk of verplichting.

Het is bijvoorbeeld heel waardevol om een combi-activiteit samen te doen. Zo leren nieuwe afdelingsleden ook hoe het is om er met een grotere groep kinderen op uit te trekken. Of, als je een afdelingskamp hebt, hier een combi-kamp van maken, zodat de leden uit minder ervaren afdelingen een kampervaring rijker zijn en jonge leiding kan zien hoe de organisatie van een kamp praktisch in zijn werk gaat.

Daarnaast kan ook praktische hulp welkom zijn, bijvoorbeeld materiaal delen, samen een vergadering doen rond promo. Misschien zullen er wel gemeenten in een overlappend gebied liggen, en dan is samen over promo nadenken en samen aan promo doen gewoon wenselijk...

WAT MET AFDELINGEN DIE NU AL STERVEN?

Dat is, denken we toch, de vraag waar het allemaal op aan komt: als we meer tijd steken in nieuwe afdelingen, betekent dit dat we de afdelingen waar het nu al slecht loopt, laten vallen? Het is net omwille hiervan dat er tot op heden heel voorzichtig op nieuwe afdelingen werd ingezet en dat we graag bij heel JNM willen horen hoe erover gedacht wordt.

Het is niet de bedoeling dat we de bestaande afdelingen in de steek laten. Maar het is een terecht punt: zeker op korte termijn zal alles nog wat zoeken zijn en zal er wel wat energie naar de nieuwe afdelingen gaan.

We zijn er ons van bewust dat sommige afdelingen zich

minder ondersteund voelden het afgelopen jaar, dus willen we hier graag wat context bij geven die jullie hopelijk wat kan geruistellen. De afgelopen jaren zijn er wat personeelwissels bij JNM doorgevoerd, wat een invloed had op de afdelingsondersteuning. Door een samenloop van omstandigheden, zijn de taken die normaal door 9 personeelsleden uit werden gevoerd, op de schouders van 5 personen terecht gekomen. De taken die normaal door jullie geliefde AOP-personeelsleden gebeuren, degenen die echt actief contact met jullie opnemen en jullie proberen verder te helpen, moesten worden opgenomen door de rest van het personeelsteam en vrijwilligers. Maar dit kwam erbij naast hun huidige takenpakket, waardoor er

keuzes gemaakt zijn om alles rond te krijgen dat was voelbaar. Het voorbije (anderhalf) jaar is daardoor niet representatief wat betreft nationale ondersteuning naar groepen toe. We weten dat ook in andere jaren niet alles 100% verliep, maar we blijven werken aan de algemene verbetering van de afdelingsondersteuning.

Om terug te komen op de vraag hoe we er ook voor kunnen zorgen dat de huidige afdelingen voldoende ondersteund worden, is het belangrijk om een onderscheid te maken tussen verschillende scenario's die op tafel liggen: willen we dat we sowieso meer op nieuwe afdelingen focussen – om strategische redenen (ongeacht of we meer budget krijgen voor een nieuw personeelstijd

of niet) of benadrukken we in de beleidsnota dat dit enkel mogelijk is met meer subsidies? Voor meer toelichting, zie de vragen over geld en personeelstijd.

Om deze risico's binnen de perken te houden, zullen we ervoor moeten zorgen dat we onszelf haalbare doelen opstellen en dus niet zomaar aan de overheid te beloven om jaarlijks 5 nieuwe kiewerkingen op te starten en tegen 2030 van 30 naar 50 JNM-afdelingen te gaan. Hoeveel we onszelf dan wel zouden opleggen, daar kunnen we nu geen uitspraken over doen. Dat hangt af van of we voor deze optie willen gaan, of we hier ook effectief extra middelen en personeelstijd voor krijgen (dan mogen we ambitieuzer zijn) of dat we het ook willen beloven

binnen onze huidige werking (dan houden we het misschien beter op minder, bijvoorbeeld enkel in Limburg?).

Op lange termijn zijn er kansen voor de toekomst wat betreft afdelingsondersteuning, zeker bij afdelingen die het al moeilijk hebben. Het is enorm leerrijk om te kijken naar wat werkt in nieuwe afdelingen, om hier vanuit de afdelingsondersteuningsploeg mee te experimenteren en dat zo ook te kunnen delen met bestaande afdelingen. Het betekent namelijk dat we vanuit Nationaal ook zelf actief mee gaan zoeken naar extra jonge vrijwilligers en kunnen delen hoe deze gevonden zijn, maar ook wat de beste promotie technieken zijn. Of misschien zelfs mee kunnen gaan promo voeren in

gebieden die tussen 2 afdelingen liggen, waardoor dit voor beide afdelingen een win is.

WILLEN WE HIER ECHT MOEITE IN STEKEN?

Dat is een moeilijke vraag, die heel erg afhangt van alles wat hier al werd aangehaald. Het antwoord is namelijk erg subjectief en hangt af van wat jij zelf belangrijk vindt voor JNM. Misschien vind jij het wel belangrijker dat de energie naar andere thema's gaat, zoals vaker in de pers komen, een sterkere inhoudelijke kennis hebben bij vrijwilligers en leden... Of misschien vind je het doel op zich wel belangrijk, maar is er voor jou een andere weg naartoe (om terug te komen op pers, bijvoorbeeld: dat vergroot ook onze naamsbekendheid, dus als we veel in de pers

komen, krijgen we misschien automatisch meer leden in bestaande afdelingen, en ook meer vragen van externen om kienwerkingen op te richten).

Wij kunnen deze vraag dus niet voor jou beantwoorden, maar moedigen je aan om te vertrekken vanuit: is dit voor ons de best mogelijke manier om de strategische uitdagingen rond naamsbekendheid, stagnerende ledenaantallen, beperkt aanbod aan te pakken of niet? En zijn dit voor ons effectief belangrijke uitdagingen, of liggen onze prioriteiten eerder elders? Laat dit vooral jouw stemming gidsen!

KRIJGEN WE HIER DAN OOK GELD EN PERSONEELSTIJD VOOR?

Wel, dat hangt ervan af. Wat we met zekerheid kunnen zeggen, is

dat indien er in dit referendum gekozen wordt om méér in te zetten op gebiedsdekkendheid, dat we hier ook méér geld voor zullen vragen in de nieuwe

beleidsnota. Hierbij wordt er in eerste instantie gekeken naar extra centjes om daar dan meer personeelstijd mee te kunnen “kopen”, zodat de huidige afdelingen zeker geen personeelondersteuning moeten “afgeven”. Dus we willen hier zeker en vast geld en personeelstijd voor.

Of we dat geld en die personeelstijd zullen krijgen, is een ander verhaal. Het is namelijk niet zo dat we altijd al het geld dat we vragen voor onze beleidsnota ook effectief krijgen. Sterker nog, dat zou bijzonder straf zijn. Vaak krijg je een lager subsidiebedrag toegekend dan je gevraagd had. Dan zal je moeten onderhandelen met de overheid over welke doelstellingen uit de beleidsnota wil schrappen, want die werd immers voor een hoger

bedrag berekend. Hierin zal de uitslag van het referendum een cruciale rol spelen. Als er een voorkeur is om enkel op gebiedsdekkendheid in te zetten mits extra middelen, dan gaan we er in de onderhandelingen voor pleiten om de doelstellingen hieromtrent ook effectief te laten vallen als we minder middelen toegewezen krijgen. Stel dat er uit dit referendum komt dat JNM het belangrijk vindt om hier sowieso op in te zetten, maar we krijgen uiteindelijk toch minder middelen, dan is het aan de stuurgroep om een afweging te maken en na te denken over alternatieve schrapopties. Een tussenvorm, waarbij we lagere doelen stellen voor de kiemwerkingen dan oorspronkelijk gepland en ergens anders proberen een gedeeltelijk budget vrij te maken,

is zeker ook mogelijk. Er zijn dus verschillende scenario's bij een lager budget. Dat vraagt even denkwerk, maar de puzzel valt zeker te leggen.

Het wordt pas complex wanneer de overheid ons minder geld toekent, maar wel benadrukt dat ze een deel van dat geld expliciet zouden toekennen voor gebiedsdekkendheid. Normaliter gebeurt dat niet, maar het is zeker niet uit te sluiten: in de beleidsnota 2022-2025 gebeurde dit met de doelstelling rond sociaal-ecologische rechtvaardigheid en inclusie. Uiteraard vonden we dit belangrijk om te doen, maar er was toen op voorhand uitgemaakt dat we in eerste instantie wilden inzetten op extra personeelstijd rond afdelingsondersteuning, en in tweede instantie op extra

ondersteuning voor onze inhoudelijke werkgroepen (natuurstudie-, milieu- en beheerwerkgroep). De derde prioriteit zou dan de gevraagde personeelstijd voor inclusie zijn. De overheid besliste echter anders – zij kenden ons hetzelfde bedrag toe als in de oude beleidsnota (met een beetje extra centjes om de inflatie te compenseren, voor de financiële breinen onder ons), en gaven ons daarbovenop een extra bedrag specifiek voor de inclusiedoelstelling. Hierdoor waren we genooddaakt om te snoeien in onze doelen qua afdelingsondersteuning en ondersteuning van inhoudelijke ploegen. Het is dus zeker niet uitgesloten dat er deze keer opnieuw iets soortgelijks gebeurt. Als de overheid ons meer geld toekent en hierbij specifieke instructies achterlaat

van hoe het gebruikt moet worden, dan hebben wij daar weinig controle over. In dat opzicht kan het perfect dat we genoodzaakt zijn om prioriteit te geven aan andere zaken dan aan gebiedsdekkendheid. Het zou dan ook kunnen (maar dat is een doemscenario) dat de overheid van mening is dat we zowel de huidige afdelingsondersteuning als de extra focus op gebiedsdekkendheid moeten realiseren met dezelfde middelen. In dat geval zou de extra focus op gebiedsdekkendheid de bestaande afdelingsondersteuning kunnen schaden. Maar dit scenario is weinig waarschijnlijk, en als het zover komt, zouden wij in elk geval pleiten voor een eerlijke en open onderhandeling, waar ruimte is om over dit soort zaken in gesprek te gaan. De mensen bij het Departement

Jeugd staan meestal wel open om constructief samen na te denken.

WAT BETEKENT DIT VOOR ONZE PIJLERS?

Over het algemeen merken we dat kiemwerkingen vaak redelijk sterk staan qua inhoudelijke pijlers, en dan zeker op vlak van natuurstudie. Dit is het geval omdat er nu in de praktijk vaak wordt samengewerkt met externe partners die een zeer diepgaande inhoudelijke expertise hebben, zoals Natuurpunt. We denken dat er dus zeker kansen zitten in het versterkt inzetten op gebiedsdekkendheid: piepers uit inhoudelijk sterke afdelingen worden zelf vaak inhoudelijk sterke begeleiders, die soms ook doorstromen naar de

inhoudelijke werkgroepen van JNM Nationaal, waardoor die ook weer versterkt worden en afdelingen meer ondersteuning kunnen bieden. Bovendien blijven afdelingen die uit een kiemwerking groeien die in samenwerking met een externe partner werden opgericht, vaak een zeer goed contact houden met deze partner. Hierdoor kan inhoudelijke expertise blijvend binnensijpelen in de lokale werking.

Als we extra personeelstijd vragen voor het ondersteunen van kiemwerkingen, zullen we misschien geen extra personeelstijd kunnen vragen voor het ondersteunen van de inhoudelijke werkgroepen. In dat opzicht kan er natuurlijk ook een negatief effect zijn. Al leeft binnen JNM sterk het gevoel

dat inhoudelijke kennis vanuit de vrijwilligers moet komen, en dat het dus niet helemaal strookt met onze missie en visie om een personeelslid aan te werven met als doel om inhoudelijke expertise binnen te brengen. Ondersteuning van de inhoudelijke werkgroepen is momenteel bijgevolg puur methodologisch. Netto schatten we het effect op onze pijlers dus positief in.

KUNNEN WE NOG EEN JEUGDBEWEGING VOOR EN DOOR JONGEREN ZIJN ALS WE PERSONEELSLEDEN NIEUWE AFDELINGEN LATEN oprichten? EN ZO NEE, KUNNEN WE DIT ZONDER EXPERTISE EN TIJD

VAN PERSONEEL, EN ZONDER UITGEBLUSTE VRIJWILLIGERS, WEL ALLEMAAL BEREIKEN?

JNM heeft zeer specifieke regels over wat personeelsleden wel en niet mogen doen in onze jeugdbeweging. Die regels staan samengevat in een mooi en lijvig document, genaamd “de personeel-vrijwilligersverhouding”. Het personeel van JNM mag, in tegenstelling tot leden van JNM, wél ouder zijn dan 26. En dat is maar goed ook, want als je als werkgever enkel mensen aanwerft die jonger zijn, dan discrimineer je op basis van leeftijd, en dat is illegaal. Maar... werk je nog wel toe naar je missie en visie, waarin je schrijft dat JNM voor en door jongeren is, als je ook personeelsleden van

pakweg 50 jaar laat meewerken? Het antwoord vanuit JNM hierop is dat personeelsleden mogen ondersteunen, adviseren en continuïteit bieden (informereren over beslissingen die in het verleden gemaakt werden), maar dat ze zelf geen (grote) beslissingen over het beleid van de ploegen en van JNM in het algemeen mogen nemen. Het zijn de JNM'ers die het beleid uitzetten en het vervolgens ook uitvoeren. Zo slagen we erin om het voor de bestuurders en andere nationale vrijwilligers haalbaar te houden, en om te streven naar een zo hoog mogelijke kwaliteit, zonder dat JNM-vrijwilligers louter beginnen uitvoeren wat het personeel allemaal zegt. Op deze manier vinden we dat we nog steeds door jongeren gedragen worden, en dus mooi onze missie en visie naleven.

Uit de personeel-vrijwilligersverhouding: in de REGEL zijn vrijwilligers verantwoordelijk voor het UITZETTEN VAN HET BELEID, het bedenken en trekken van verschillende PROJECTEN en het in de praktijk brengen en behalen van onze BELEIDSNOTA- en PROJECTDOELSTELLINGEN. Het personeel heeft als voornaamste taken bieden van CONTINUÏTEIT, ONDERSTEUNING en EXPERTISE.

Natuurlijk zijn de theorie en de praktijk soms anders, en kan je niet elk mogelijk scenario neerschrijven in een handleiding of taakverdeling. Een schoolvoorbeeld hiervan is promo. Vaak vinden we weinig tot geen vrijwilligers die echt enthousiast worden van promo voeren, ook al is dit volgens onze handleiding eigenlijk een vrijwilligerstaak. Voor de eigen afdeling is er vaak nog nét genoeg animo om promo te voeren, maar dat is niet noodzakelijk het geval voor “de burens” of voor een afdeling aan de andere kant van Vlaanderen. Laat het nu toevallig zo zijn dat afdelingen die te weinig leden en vrijwilligers hebben, en dus slecht draaien, geen draagkracht hebben om promo te voeren. In deze gevallen wil je dat er andere vrijwilligers, uit buurafdelingen of uit JNM

Nationaal, promo komen voeren voor een afdeling. Maar wat als ze hier geen zin in hebben? Wat is dan het belangrijkste? Dat er wel promo gevoerd wordt, en dit dus gebeurt door een personeelslid als hier geen vrijwilliger voor gevonden wordt? Of dat we de personeel-vrijwilligersverhouding netjes respecteren en wachten tot een vrijwilliger zich wel aanbiedt (met het risico dat we de afdeling eigenlijk de doodsteek geven)?

Het oprichten en ondersteunen van nieuwe kiemwerkingen vergt enerzijds expertise en anderzijds continuïteit (en ook heel veel tijd!). Vrijwilligers kunnen hier zeker een rol in spelen, maar als we van hen verwachten dat zij dit allemaal gaan trekken, dan riskeren we over hun grenzen te gaan. Dit kan twee effecten hebben:

ofwel valt de opvolging stil wanneer de vrijwilliger een (welverdiende) adempauze neemt, ofwel blijft de vrijwilliger doorbijten, maar schaden we diens welzijn op de lange termijn. Geen van beide opties zijn goed, noch voor JNM, noch voor de JNM'ers zelf. Daarnaast kan een vrijwilliger niet dezelfde langetermijnopvolging bieden als een personeelslid, omdat vrijwilligers sneller wisselen van functie. Vroeger werd vaak principieel jaarlijks een nieuwe RAC'er (regionaal afdelingscoördinator, een vrijwilliger) aangeduid om een kiemwerking binnen diens gebied op te volgen, maar door de jaarlijkse wissel konden deze geen echte ondersteuning bieden. Dit was vaak net een extra drempel en leidde tot efficiëntieverlies.

De enige oplossing die we hiervoor zien, is meer verantwoordelijkheid geven aan het JNM-personeel wanneer het gaat over het oprichten van nieuwe kiemwerkingen en afdelingen. Hierbij moeten we ons ervan bewust zijn dat zij dan soms taken op zich zullen nemen die we liever bij een vrijwilliger zien. Natuurlijk betekent dat niet dat er niet teruggekoppeld kan worden, of eerst gepolst kan worden naar wat vrijwilligers wel en niet zien zitten. Maar daar zijn ook limieten aan: een personeelslid mag niet meer tijd verliezen met het wachten op antwoord van vrijwilligers, of het sturen van reminders voor to do's, dan met het effectief uitvoeren van de taken waarvoor wij hen betalen. Dat is namelijk heel erg demotiverend voor het personeelslid in kwestie, en dan riskeert die er

na een jaar alweer de brui aan te geven. Niet evident op een krappe arbeidsmarkt waarbij we van iemand verwachten dat die zich netjes inwerkt in de complexe wereld van JNM. De verhouding tussen vrijwilligers en personeel blijft dus een delicate evenwichtsoefening. Aan jullie om te bepalen of JNM nog genoeg voor en door jongeren is als we meer personeelsondersteuning toelaten om onze ambities qua gebiedsdekkendheid waar te maken.

WAAROM DOEN WE HIEROVER EIGENLIJK EEN REFERENDUM? IS DIT NIET GEWOON EEN BESLISSING VOOR DE AFDELINGS-ONDERSTEUNINGS-PLOEG?

Hoewel het zeker waardevol is om ploegen genoeg mandaten te geven zodat ze het ownership over hun taken en verantwoordelijkheden kunnen bewaren, en hun engagement zo als veel motiverender en leerrijker ervaren, is de blik van een buitenstaander soms ook heel waardevol. De afdelingsondersteuningsploeg (AOP) verricht fantastisch werk en bestaat uit super geëngageerde vrijwilligers die prachtige dingen verwezenlijken. Tegelijkertijd

ziet de ploeg, door de aard van haar functie, vaak vooral wat er slecht loopt in afdelingen, en veel minder wat er goed loopt. In die context is het een heel logische keuze om eerst te willen inzetten op wat er al bestaat. Zeker gezien het beperkte aantal vrijwilligers in de ploeg, en de limieten op de beschikbare personeelondersteuning. De AOP vertrekt vanuit het hier en nu om zo te kijken wat er wel en niet kan.

De rol van de beleidsnota-stuurgroep, en van het beleidsnotaproces in het algemeen, is om de huidige werking kritisch onder de loep te nemen, en dus een meer langetermijnperspectief aan te nemen. Hierbij wordt er vertrokken vanuit toekomstdromen, en worden die dromen nadien vertaald in

een stappenplan om hier binnen een redelijke termijn zo dicht mogelijk toe te komen. Hierbij wordt er ook een zogenaamde omgevingsanalyse gedaan: we kijken naar maatschappelijke trends en naar historische evoluties en potentiële toekomstige evoluties van JNM, en identificeren hierbij sterktes, zwaktes, bedreigingen en kansen. Eén van de belangrijke bedreigingen van JNM is de geringe naamsbekendheid en het dalende ledenaantal. Deze bedreiging komt al vele beleidsperiodes aan een stuk opnieuw naar boven.

We zijn daarom van mening dat deze beslissing zeker een plek heeft in het beleidsnotaproces, mits hierover voldoende wordt teruggekoppeld naar de AOP, en mits hun input actief wordt meegenomen. Dat is soms

uitdagend, gezien er vaak met korte deadlines wordt gewerkt, maar we proberen dit zeker en vast zo goed mogelijk te doen.

MOETEN WE DIT ALS JNM ALLEMAAL ALLEEN DOEN, OF GAAT IEMAND ONS HELPEN?

Gelukkig niet! Of dat is toch zeker niet onze bedoeling. Uit het niets afdelingen proberen oprichten heeft een kleinere kans op slagen. Het lijkt waardevoller om op zoek te gaan naar partners in het JNM-verhaal, om hiervoor langs te gaan bij lokale natuur- en milieuorganisaties en te horen naar of ze een samenwerking zouden zien zitten. Misschien zijn er al enkele jongeren actief in hun organisaties en willen ze hier graag een specifieke werking rond op poten zetten?

Of hebben de vrijwilligers zelf kinderen of kleinkinderen die ze graag een plek willen geven in JNM?

Natuurpunt is een partner waar nu al snel naar gekeken wordt, omdat we al een lange geschiedenis met hen delen – lokaal en bovenlokaal. Vaak zijn het Natuurpunters die ons al kennen en soms nu al met de vraag tot samenwerking naar ons stappen. We verwachten dat, als we hun goede ondersteuning kunnen beloven, er lokale afdelingen open zullen staan om samen iets op poten te zetten.

Er zijn natuurlijk ook andere verenigingen die waarschijnlijk open staan tot hulp. Zo wordt er binnenkort met Limburgs Landschap samengezeten, die ons zelf hebben gevonden met

deze vraag. Andere regionale landschappen kunnen dan misschien ook helpen? Wij zien in elk geval al een waaier aan potentiële partnerschappen!

LET'S GET PRACTICAL

Zoals je al kon lezen in de inleiding, is het nu aan jullie. In het referendum zullen jullie de keuze hebben tussen vier mogelijke toekomstpistes. De exacte vraag die op tafel ligt, is: "Moet JNM actiever inzetten op het oprichten van nieuwe JNM-afdelingen?"

Optie 1: Neen

We denken dat deze optie redelijk voor zichzelf spreekt, maar geven voor de zekerheid kort toch nog even toelichting over wat deze optie exact betekent. Voor optie 1 kan je kiezen als je:

- Niet vindt dat JNM moet groeien;
- Vindt dat de prioriteiten elders moeten liggen, zoals bij de ondersteuning van de bestaande afdelingen, of bij andere zaken.
- Gebiedsdekkendheid niet belangrijk vindt;

Uiteraard kunnen er nog andere redenen zijn waarom je voor "neen" kiest. Zo kan je van mening zijn dat er een fundamenteel onjuiste framing is in deze brochure, en daarom een proteststem willen uitbrengen. Of je vindt het bullshit om dit in een theoretisch kader te gieten. Je redenen kunnen heel uiteenlopend zijn!

=> "Neen" betekent dus: schrijf vooral niks in de beleidsnota rond nieuwe kiemwerkingen.

Optie 2: Ja, maar enkel als we hier extra geld voor krijgen van de overheid.

Dit is een tussenoptie: je vindt gebiedsdekkendheid belangrijk, maar wil niet dat dit ten koste gaat van andere uitdagingen en prioriteiten. Inschrijven dat we hier extra op willen inzetten, allemaal goed en wel, maar dan moet er ook extra geld en extra personeelstijd tegenover staan. Is dat niet het geval, dan moeten we het ook niet doen. Anders komt onze basiswerking in het gedrang, en die vinden we belangrijker.

Optie 3: Ja, sowieso

Ook deze formulering is vrij veelzeggend. Optie 3 gaat wat verder dan optie 2: je vindt gebieds-dekkendheid belangrijk, belangrijker dan andere uitdagingen, en bent van mening dat JNM dus alles in de strijd moet gooien om hier nu eens eindelijk écht werk van te maken tussen 2026 en 2030. Als de overheid hier geen geld voor wil geven, dan is dat jammer, maar dat mag vooral geen excuus zijn om het niet te doen. In dat geval moeten we maar iets anders op een lager pitje zetten, maar dit kan het niet zijn.

Noot: we kunnen nu onmogelijk bepalen wat er dan wel op een lager pitje zou moeten komen. Niet omdat we dat niet via een referendum willen doen, maar wel omdat het weinig zinvol is om nu al hypothetische scenario's te maken voor hypothetische scenario's. Oef, dan wordt het meta! We moeten eerst wachten tot we alle informatie in handen hebben, en dus over een goedgekeurde beleidsnota beschikken, vooraleer we hierin écht harde keuzes kunnen maken. Wat we wel kunnen beloven, is dat we die keuzes maken via een democratisch proces (een AV, of wie weet zelfs een referendum?).

Optie 4: Ik heb hier geen mening over

Heb je dit allemaal gelezen, maar weet je niet zo goed wat je nu eigenlijk wil doen? Laat je de keuze liever aan iemand anders? Zie je de voor- en nadelen van alles in? Dan kan je kiezen voor optie 4: "ik heb hier geen mening over". Dit komt neer op een onthouding. Je stem wordt dus wel geregistreerd als iemand die we bereikten met dit referendum en iemand die dus wel mee is met de probleemstelling, maar wordt niet meegenomen in de berekening van het uiteindelijke resultaat. Om te berekenen wat het uiteindelijk wordt, telt de onthoudingsstem niet mee in de teller en niet mee in de noemer (joepie, wiskunde, het komt van pas!). Stel: 40 mensen stemmen op optie 1, 0 op optie 2, 20 op optie 3 en 100 mensen stemmen onthouding. In dat geval wordt optie 1 aangenomen, want 40 van de 60 stemmen kozen hiervoor. Er werden in totaal wel 160 geldige stemmen uitgebracht. Als je het niet goed weet, moedigen we je toch aan om een stem uit te brengen, maar dan op optie 4. Zo weten we hoeveel mensen er bereikt werden, en wat het draagvlak is van eender welke keuze ("ik weet het niet goed" geeft namelijk ook een belangrijke indicatie: je bent niet extreem hard voor of extreem hard tegen). Stem er dus leutig op los!

HOE ZULLEN DE STEMMEN GEÏNTERPRETEERD WORDEN?

Het is voor jullie natuurlijk interessant om te weten hoe we de uitslag van het referendum zullen interpreteren. Als het duidelijke resultaten zijn, bijvoorbeeld een 70% meerderheid voor “neen”, dan wordt het niet moeilijk. In dat geval bekijken we eerst de verhouding “neen” vs. “ja”, ongeacht de nuance in de ja-stemmen. Als “neen” minder dan 50% haalt, dan zullen we dus inzetten op meer gebiedsdekkendheid. We kijken vervolgens naar de verhouding tussen “ja, sowieso”

en “ja, mits meer budget”. De “neen”-stemmen worden ook in rekening genomen bij het bepalen van de verhouding. Is het totaal aantal stemmen voor “ja, sowieso” groter dan dat voor de twee andere opties samen, dan kiezen we voor gebiedsdekkendheid ongeacht het budget dat ons zal worden toegewezen. Is dit niet zo, dan laten we het afhangen van het budget. De “neen”-stemmen worden, met andere woorden,

in dat geval opgeteld bij de “ja, mits meer budget”-stemmen, omdat die laatste de meest neutrale optie is.

De verhouding tussen enerzijds “neen” en anderzijds “ja, sowieso” plus “ja, mits meer budget” bepaalt dus wat we in de nieuwe beleidsnota zullen schrijven. De verhouding tussen enerzijds “ja, sowieso” en anderzijds “neen” plus “ja, mits meer budget” bepaalt hoe we

de onderhandelingen met de overheid na goedkeuring van de beleidsnota zullen aanpakken. De exacte verhoudingen zullen essentieel zijn voor ons om onze onderhandelingsmarge vast te stellen.

Enkele voorbeelden:

60% stemt op “neen”, 10% op “ja, mits meer budget” en 30% op “ja, sowieso”: we zetten NIET in op gebiedsdekkendheid;

10% stemt op “neen”, 50% op “ja, mits meer budget” en 40% op “ja, sowieso”: we zetten enkel in op gebiedsdekkendheid mits meer budget;

40% stemt op “neen”, 50% op “ja, mits meer budget” en 10% op “ja,

sowieso”: we zetten enkel in op gebiedsdekkendheid mits meer budget;

40% stemt op “neen”, 5% op “ja, mits meer budget” en 55% op “ja, sowieso”: we zetten sowieso in op gebiedsdekkendheid.

DE LAATSTE VRAAG: HOE GAAN WE HIER VERDER MEE AAN DE SLAG?

We verzamelen al jullie stemmen tegen 26 juli. Dat is net op tijd om de input mee te kunnen naar het congres, waar we samen met de afdelingsondersteuningsploeg

gaan nadenken over de toekomst van de afdelingsondersteuning en hoe we dit in de beleidsnota gaan meenemen. We baseren ons hiervoor niet enkel op het referendum, maar zaten ook al samen met enkele afdelingen en met RAC'ers.

Op het congres organiseren we op woensdag 31 juli en/of donderdag 1 augustus een sessie rond deze onderwerpen. Iedereen is welkom om input te geven. Hier zal ook de conclusie van het referendum worden meegenomen. Op het congres zullen we ons voorlopig doelstellingenkader (al onze overkoepelende en concrete doelen die we al hebben) uithangen en nog meer input over verzameld worden. De definitieve stemming zal volgen op de nazofé-AV, 5 oktober.

Bondssecretariaat JNM
info@jnm.be - 09/223 47 81

Vormgeving en illustraties:
Marit Liekens